

Det har blitt mange måter å kommunisere på gjennom bruk av IKT; epost, chat (*en-til-en, en-til-mange, mange-til-mange*), lynmeldinger (*eks MSN*), microblogging, forum, videosamtale, IP-telefoni osv. Noen er synkron – de skjer i sanntid og samtidig (*typisk chat, nettmøte*), andre er asynkron (*sending og mottak kan skje på ulike tider, typisk epost*).

Man bruker i økende grad mulighetene som ligger på internett til å kontakte f.eks ulike typer statlige kontorer, leverandører og andre for å få hjelp og informasjon – og det er derfor viktig at man har kjennskap til hvilke muligheter man har, og hvordan man skal oppføre seg.

Twitter

[Twitter](http://twitter.com/)¹ er en såkalt microbloggingstjeneste, her skriver man korte, personlige statusmeldinger på internett. Twitter symboliseres som regel med en blå fugl (*ulike utforminger*) og vi kaller ofte statusmeldingene for tweets og det å sende slike meldinger for å tвите/twitte eller kvitve. Statusmeldingene i Twitter har en begrensning på 140 karakterer – så her må du fatte deg i korthet.

Her en kort video som forklarer om Twitter på engelsk (["Twitter in Plain English"](http://www.commoncraft.com/twitter)²).

Hva bruker man Twitter til?

Som nevnt kan man sende ut korte, personlige statusmeldinger. Ofte vil du finne henvisning til nettsteder som andre finner interessante, så her er det gjerne mye god informasjon å hente. Andre skriver korte betrakninger om ting de holder på med eller er opptatt av – eller du kan skrive spørsmål (*her er det ofte hjelp å få dersom du har et rimelig stort nettverk*). Det kan ofte være diskusjoner rundt enkelte tema (*se også hashtag*) eller en slags liveblogging fra f.eks konferanser.

Man kan sende direkte meldinger til enkeltpersoner (*disse blir bare synlig for deg og mottaker, men er avhengig av at dere gjensidig "følger" hverandre*). Det er også mulig å opprette en konto som bare spesielt utvalgte kan se og gjennom dette ha et mer lukket nettverk med kommunikasjon i sanntid.

Noen stikkord om Twitter kan derfor være:

- Kommunikasjonskanal – rask og i sanntid
- Allsidig informasjonskilde
- Oppdateres raskt
- Søk og finn mye om nærmest alt mulig
- Nettverksbygging
- Lav terskel – enkel i bruk

---

¹ <http://twitter.com/>

² <http://www.commoncraft.com/twitter>

Hvordan kommer jeg i gang med Twitter?

Det første du må gjøre er å registrere deg, dette gjør du på [Twitter.com](https://twitter.com) – skriv inn ønsket brukernavn og passord, oppgi epostadresse. Når du har fått opprettet konto kan du evt fylle ut med mer informasjon om deg selv – og du kan velge om du skal være public (synes for alle) eller om du ønsker å være mer "skjult", dette avhenger av formålet med din registrering av konto (*man må begrense innsyn hvis man skal ha en lukket gruppe*).

Du kan endre personvern og andre innstillinger i menyen du finner etter at du har logget deg på twitter.com ved å trykke på Settings. Under settings vil du få følgende valg;

[Home](#) [Profile](#) [Find People](#) [Settings](#) [Help](#) [Sign out](#)

[Account](#) [Password](#) [Devices](#) [Notices](#) [Picture](#) [Design](#) [Connections](#)

- Account – her finner du personopplysninger, her kan du velge tidssone, velge om du vil legge inn adresse til f.eks egen blogg, skrive en kort biografi osv. Her kan du også velge om du vil være "skjult" – da merker du av på "Protect my tweets" – og det du skriver blir da ikke publisert offentlig.
- Passwordfanen er dersom du vil endre passord.
- Under Devices kan du legge inn mobil dersom du vil ha mulighet til å få og sende tweets via mobil.
- Notices er hvordan du ønsker å få melding dersom noen starter med å følge deg eller noen sender deg en direktemelding – i begge tilfeller vil du da få epost hvis disse er krysset av.
- Picture – her kan du laste opp bilde av deg selv om du ønsker det (begrensning i størrelse på bilde).
- Design er utforming av din side på twitter.com – standardiserte forslag (det er også mulig å lage egen bakgrunn osv., men da må du være påpasselig med bl.a størrelse).
- Under connections vil du finne evt andre program som er koblet mot twitter-kontoen din; dette kan være program som lu.ly (nevnt under), Screenr (se avsnittet om screenr) – men det kan også være skadelig programvare! I en periode florerte det med et mafiaspill som spredde seg som virus ut fra twitterkontiene – hvis du har gitt tilgang til et slikt program kan du fjerne det under denne fanen.

Legge inn en lenke i tweeten

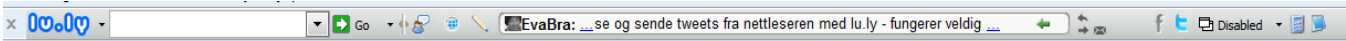
Det er flere måter å gjøre dette på:

- Skrive inn hele lenken manuelt (husk å ta med <http://> også), men dette er unødvendig tungvint
- Du kan kopiere lenken fra nettsiden og lime den inn i tweeten (*i de fleste tilfeller blir lenka automatisk forkortet – se avsnitt om URL-forkorter for mer informasjon*)
- I Firefox kan du installere tillegget [twitthat³](http://twitthat.com/) og når du går til nettsiden tar du rett og slett og drar "knappen" opp i verktøylinja for å installere. Den blir liggende de som en knapp som du kan trykke på og URL'en fra siden du står på kommer da automatisk fram i tweeten – du kan bare trykke send

---

³ <http://twitthat.com/>

- I Internet Explorer (og andre nettlesere) kan du installere tillegget lu.ly⁴ (se bildet under) som gjør at får en verktøylinje hvor du automatisk kan sette inn URL'en til den siden du er på – i tillegg noen ekstra funksjoner (du får opp statusmeldinger fra Twitter fortløpende, du kan sende tweets, retweete, sende direktemeldinger – og den kan også kobles opp mot Facebook. Du kan også få opp ulike snarveier, f.eks kalkulator og notisblokk/notepad)

Followers og Following

Du kan selv velge hvem du skal følge med på (Following), og du kan velge hvem som skal få følge med deg (Followers). Når du skal legge til en du vil følge må du først finne vedkommende; enten kan du søke fram (finn personer) eller du får vite brukernavnet av en annen. Deretter skriver du brukernavn inn bak twitter.com slik at det ser slik ut:

<http://www.twitter.com/brukernavn>

for å få opp brukerens offisielle side (brukernavnet skal her ikke ha alfakrøll - @ - foran seg. Deretter velger du follow – og personen er lagt til i lista. Du kan også se hvilke personer den brukeren følger/blir fulgt av ved å trykke Following eller Followers på brukerens side – og også her kan du velge hvem av disse du ønsker å følge (du trenger ikke kjenne dem for å følge dem).

Dersom det skulle dukke opp noen Followers som du ikke vil ha til å følge deg (typisk spam-followers) kan du trykke Followers på din side, finne brukeren og velge block/alternativt block and report spam (se også Uønskede followers lenger nede i teksten).

Du kan på et hvilket som helst tidspunkt endre status (*slutte å følge*) eller legge til flere.

Hva er en direktemelding.

Forskjellen på en direktemelding og en vanlig tweet er at alle kan følge med vanlig tweet mens direktemeldinger bare kan leses av mottakeren. For å sende en direktemelding må dere begge følge hverandre!

Hvordan sender man en direktemelding.

Start meldingen med bokstaven D og et mellomrom (space) deretter brukernavnet (det som kommer etter @(alfakrøll), - en direktemelding vil derfor se f.eks slik ut

D evabra Her er en direktemelding

Hva er og hvordan gjør man ReTweeting (RT)?

Når man har en Twitterkonto vil man etterhvert oppdage at enkelte videresender dine meldinger med en RT dittbrukernavn foran meldingen din - det som kalles ReTweeting.

---

⁴ <http://lu.ly/>

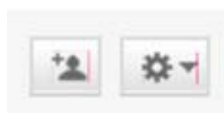
Dette gjør du hvis noen sender ut en melding som du synes andre bør se – det kan være en kommentar eller henvisning til en nettside osv. En slik måte å gi honnør til noen på for en god kommentar eller god informasjon er viktig, og for bedrifter er det viktig å følge med på dette "ordet som nærmest går fra munn til munn" – det kan hjelpe, men det kan også skade (*det har vært flere eksempler på at reaksjoner på twitter har gitt resultat, f.eks måtte en avis ut og beklage en framside de hadde hatt på trykk*).

Måten du lager en RT er derfor veldig enkel; det enkleste er å bruke RT-funksjonen som du finner f.eks på nettsiden (twitter.com) – den ser ut som en bøyd pil og holder du musepeker over vil det stå retweet. Lignende funksjoner finner du også i ulike kommunikasjonsaggregatorer (*disse gjør at du kan organisere tweetingen lettere i forhold til gruppering, kategorier, type tweet osv*) eksempler på slike er twhirl, tweetdeck, lu.ly osv. Du kan også lage en manuell RT, men det er tungvint – skriv først RT + mellomrom + @brukernavn på den du skal RT + meldingen som du RT.

Det er selvfølgelig de som også misbruker dette; det kan være noen lager en falsk RT. De skriver en tweet som ser ut som en retweeting av f.eks deg ved å selv sende ut en tweet hvor de skriver RT @dittbrukernavn Melding...Andre vil da tro at det er du i utgangspunktet som har skrevet noe som andre har videresendt (*litt skummelt fordi du ikke har kontroll over innhold som blir assosiert med deg*). Heldigvis skjer ikke dette ofte.

Uønskede followers

Alle kan selv velge hvem de vil følge med på, men noen ganger kan du få noen som følger deg og som du ikke vil identifiseres med. Dette kan være folk som skal promotere seg selv og sine tjenester (*kommersielle, seksuelle osv*) eller det kan være folk som ønsker å framstå med mange følgere selv (*mange føler seg forpliktet til gjensidig følging – det er ikke nødvendig*). Disse har du mulighet til å blokkere; du hindrer at de får fulgt med på dine tweets (*med mindre de går på din offisielle side og leser dem der, men da er de i alle fall ikke knyttet opp mot kontoen din på noen måte*).

En måte å blokkere dem på er ved å gå inn på "followers" som står under navnet ditt på høyre side hvis du er innlogget på twitter.com. Da får du fram en oversikt over alle som følger deg, dine "followers". Du har valg for også å følge dem (*trykk person med plusstegn*), men du kan også velge å blokkere (*trykk på verktøyhjul for å få opp flere valg*) – og du kan velge å blokkere og melde om spam samtidig. Det siste er greit å gjøre hvis brukeren prøver å promotere f.eks seksuelle tjenester.

Hashtags (#) i Twitter

Hashtag er en måte å lage tema, man setter bare en # foran navn på tema, f.eks #deigodedøma som ble brukt i forbindelse med konferansen med samme navn i Bergen for en stund siden. Alle kan lage et nytt tema – så er dere flere som diskuterer samme sak er det bare å sette igang, et tema som IKTiSkole vil dere da skrive slik for å lage tema: #IKTiSkole.

Spørsmålet videre er så – hva skal man bruke det til?

Svaret er enkelt, du kan søke fram alt som er merket slik ved å gå til f.eks. [søkemotoren til Twitter](#)⁵ (du finner den som *Søk på twitter.com*). I enkelte aggregatorer som f.eks. TweetDeck vil søk da få en egen kolonne, og du kan følge med etterhvert som andre legger inn nye tweets merket med denne hashtagen (*ofte brukt i forbindelse med konferanser og diskusjoner*). I noen tilfeller ser jeg at man i første omgang ikke får opp noe søkeresultat, bruk da Search in other languages som kommer opp som alternativ. Når du får fram søkeresultat kan du velge å abonnere på framtidige innlegg (*tweets*) via RSS.

#ffnor og #ff

På fredager kommer det ofte hashtager som er merket med #ffnor og #ff – dette står for hhv FollowFridayNorge og FollowFriday. Dette har nærmest blitt en tradisjon; på fredager anbefaler man andre twitterbrukere – slike man følger selv og synes andre burde følge også. Du gjør det på følgende måte; skriv en tweet som inneholder hashtagen og så skriver du inn brukernavn på den eller de brukerne som du vil anbefale (*#ffnor @brukernavn + valgfritt om du vil si hvorfor du anbefaler*)

Her finner du en [engelsk artikkel](#)⁶ som omhandler hashtags og spesielt #followfriday.

Når skal man bruke Twitter framfor å bruke epost.

- **Når du ofte havner i spamfilter eller mottaker har overfylt innboks på eposten sin.** Twitter har ikke spamfilter slik du kan ha i forbindelse med epost. Grunnen til dette er at det faktisk er du som bestemmer hvem du skal lese tweets fra - det er du som bestemmer. Du "følger" folk du er interessert i, og du velge å ikke følge dem når du vil. Brukere som du ikke ønsker skal følge dine tweets kan du blokke (*selv om de selvfølgelig kan gå inn på din offentlige side og lese dine tweets der*). Dette gjør det lett å unngå søppelpost - og du vet også at hvis du sender en melding til noen havner ikke meldingen din i spamfilteret heller (*selv helt uskyldige eposter havner av og til i filteret og når ikke fram til mottaker - har du problemer med dette, prøv å sende en direktemelding til vedkommende i Twitter i stedet for*).

En direktemelding kan derfor være grei å bruke hvis du enten har en tendens til å havne i spamfilteret og det kan også være greit hvis du vet mottakeren får mye epost - da kan du lett drukne i mengden. Det er selvfølgelig en forutsetning at mottakeren sjekker Twittermeldingene sine regelmessig (*hvis man bare sjekker en sjelden gang har jo direktemeldinger liten hensikt*) - men vi ser at stadig flere følger twitter via mobiltelefon og da kan man være rimelig sikker på at de får med seg meldingen. Twitter kan derfor brukes f.eks i jobbsammenheng hvis man vil ha rask kommunikasjon med en kollega.

- **Når du ikke vil gi ut epostadressen din.** Twitter fungerer som en universell kommunikasjonskanal. Twittersiden din er åpen for alle, og alle kan søke navnet ditt

---

⁵ <http://search.twitter.com/>

⁶ <http://mashable.tumblr.com/post/72589347>

og se hva du skriver (med mindre du spesifikt sperrer for dette). Som nevnt kan man bare sende direktemeldinger hvis man gjensidig følger hverandre - så her kan du velge selv hvem som skal kunne kontakte deg slik og på denne måten unngå uønsket epost.

- **Når du ønsker å fortelle dine venner om det siste du er opptatt av.** Bruk Twitter til å sende lenker til nettsider som du finner interessante (enten det er en morsom video på YouTube, bilder, artikler osv). Twitter forkorter ned URL'en automatisk slik at du greit holder deg innenfor grensa på 140 karakterer.
- **Når du trenger en måte å dele raskt innenfor en gruppe.** Dersom du oppretter en twitterkonto som bare lar spesielt utvalgte få se meldingene kan du bruke twitter som en rask kommunikasjonskanal (du får ikke ventetiden som du får på epostsendinger) - på denne måten får du en kanal for kritisk informasjon for bare en spesifikk gruppe. Bruk den f.eks til å få raske tilbakemeldinger på spørsmål.

Andre enkle tips for Twitter.

- Bruk Twitpic eller TweetDeck til å sende over bilder til andre.
- Bruk TweetDeck til å ha oversikt.
- Bruk Twitterfeed for automatisk å poste nye innlegg fra blogg til Twitter.